IMPLICAREA CIVICĂ A TINERILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA: POLITICI ŞI PRACTICI

Irina RAILEAN,
FRIŞPA, Administraţie Publică

CZU: 351/354.08-053.6(478) *railean.irinka@gmail.com*

Pe parcursul mai multor ani, copiii și adolescenții din Moldova nu s-au implicat activ în elaborarea de programe și servicii sau în procesele de luare a deciziilor cu privire la aspectele care le afectează viața.

Participarea tinerilor este un concept larg care suportă o varietate foarte mare de practici, abordări și teorii.Organizațiile de tineret, autoritățile locale și lucrătorii de centre de tineret abordează acest aspect din unghiuri diferite, plecând de la interesele diferite pe care fiecare le au atunci când este vorba de implicarea tinerilor.

Psihoterapeuții Marc Jans și Kurt De Backer au dezvoltat un model de participare a tinerilor numit 3C sau triunghiul participării care pleacă de la prezumția că participarea se bazează pe:*provocare,* implicând teme relevante, legate de realitatea cotidiană a tinerilor și care ar trebui să îi stimuleze și co-intereseze; *capacitare,* plecând de la resursele și capacitatea tinerilor de a se implica în proces precum și de la faptul că abilitățile necesare există sau pot fi dezvoltate în timp: *conexiune,* prin conectarea tinerilor la oameni, comunitate, idei sau idealuri conștientizând faptul că nu sunt singuri și că au surse de inspirație cu care se pot identifica sau grupuri în care contează și pot obține sprijinul necesar

Ca participarea tinerilor sa fie eficientă, aceasta trebuie să fie: accesibilă, fără discriminare indiferent de mediu de proveniență, naționalitate, religie ,voluntară, fără a deveni obligatorie și respectând dreptul tinerilor de a decide dacă participa sau nu, relevantă pentru nevoile tinerilor, valoroasă și fiecare să simtă că își aduce contribuția.

În urma interviurilor și discuțiilor cu tineri din diferite sfere sociale, experții studiului au identificat trei domenii ca fiind prioritare pentru tinerii din Republica Moldova: sistemul educațional anacronic incapabil să răspundă nevoilor și intereselor tinerilor. Tinerii au menționat că școala nu le formează competențele de implicare civică și cetățenie democratică, nici gândirea critică. Alții au remarcat, pe

bună dreptate, că astfel de competențe ar trebui predate și adulților.conflictul de generații care împiedică dezvoltarea activismului tinerilor prin diferența de valori și perspective a tinerilor față de restul generațiilor. revigorarea și dezvoltarea urbană pentru a crea spații care să găzduiască și să stimuleze implicarea civică.

Studiul citat al Fundației Soros Moldova din august 2016 ne oferă date despre alte forme de implicare a tinerilor (15-29): *7% dintre ei au semnat o petiție; 6% au participat la demonstrații de protest; și 4% la o grevă.*

Am preluat din același studiu date privind participarea tinerilor în forme asociative: *3% sunt membri ai unui ONG; 3% ai unei organizații religioase; 8% ai unui club sportiv; 3% ai unui partid politic; 3% ai unui sindicat; și tot 3% ai unui grup de inițiativă cetățenească.*

Datele existente indică o participare politică și civică scăzută a tinerilor. Într-un context general de dezinteres și lipsă a implicării, tinerii sunt chiar mai puțin activi și interesați decât media populației. Indexul tinerilor, introduce un indicator interesant pentru a măsura participarea acestora la procesul decizional. Studiul observă că doar 4,4% dintre tineri au participat la consultările privind bugetele publice, la nivel local sau național, pe fondul unei participări oricum scăzute (11,3% din populație).

Factori relevanți și provocările participării tinerilor : **face o diferență cu efecte pozitive în viețile tinerilor**-acoperirea nevoilor tinerilor și atingerea unei schimbări pozitive în societate la care tinerii pot contribui, **duce la recunoașterea talentului și potențialului tinerilor** de către adulți și îi sprijină să înțeleagă punctul de vedere al tinerilor, **crează oportunități pentru transfer de cunoștințe și experiență între generații.** face procesul decizional mai reprezentativ, **stimulează noi abordări și idei în rezolvarea problemelor locale și regionale,** face o diferență cu efecte pozitive în viețile tinerilor-acoperirea nevoilor tinerilor și atingerea unei schimbări pozitive în societate la care tinerii pot contribui, **duce la recunoașterea talentului și potențialului tinerilor de către adulți și îi sprijină să înțeleagă punctul de vedere al tinerilor**, **crează oportunități pentru transfer de cunoștințe și experiență între generații.**,**face procesul decizional mai reprezentativ**, **stimulează noi abordări și idei în rezolvarea problemelor locale și regionale**.

Concluzionând cele enunțate, implicarea civică a tinerilor depinde de activitățile organizate care le promovează interesele.

Astfel,pentru a spori activitatea acestora, sunt binevenite de realizat cât mai mute proiecte care reprezintă puntcte de interes pentru tineri, motivâdu-i pentru schimbări. În schimb, aceștea vor participa și contribui la prosperarea comunității noastre.

Coordonator:
Mariana IAȚCO, doctor,conferențiar universitar